

Note **15** Immaterielle eiendeler og nedskrivningsvurderinger

Regnskapsprinsipp

Immaterielle eiendeler består hovedsakelig av goodwill, merkevarenavn, kjøpt programvare/-lisenser, tilknytningsavgift til norsk infrastruktur for betalingsformidling og kunderelaterte immaterielle eiendeler.

Immaterielle eiendeler ervervet separat balanseføres til anskaffelseskost. Anskaffelseskost inkluderer utgifter til å anskaffe eller utvikle eiendelen. For immaterielle eiendeler som inngår i en virksomhetssammenslutning eller ervervet ved oppkjøp definert som kjøp av eiendel, er anskaffelseskost målt til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet.

I senere perioder innregnes immaterielle eiendeler til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte amortiseringer og eventuelle nedskrivninger. Immaterielle eiendeler med bestemt levetid avskrives over utnyttbar levetid. Utnyttbar levetid og avskrivningsmetode for immaterielle eiendeler med bestemt levetid vurderes årlig. Lineære avskrivninger brukes for de fleste immaterielle eiendeler, da dette anses å reflektere forbruket av eiendelene best. Kundeporteføljer amortiseres over forventet kundeforhold. Utgifter som påløper i forskningsstadiet av et prosjekt kostnadsføres løpende. Konsernet har ikke hatt utviklingsutgifter som har oppfylt kriteriene for aktivering.

Anskaffelseskostnader for IT-systemer, programvare og lisenser amortiseres lineært over forventet brukstid som normalt er 3–5 år. Anskaffelseskostnader til ervervede kundeporteføljer i finansvirksomheten og prosjektselskapene amortiseres lineært over den estimerte gjenværende tiden på kundeforholdene, varierende fra 2–10 år.

Goodwill, merkevarenavn og tilknytningsavgift for nasjonalt betalingsformidlingssystem anses å ha ubestemt levetid og amortiseres ikke. Disse er gjenstand for årlig nedskrivningsvurdering. Se ytterligere detaljer rundt nedskrivningsvurderinger nedenfor.

Gevinst eller tap ved avgang av immaterielle eiendeler beregnes som differansen mellom netto salgsinntekt og eiendelens regnskapsførte verdi, og klassifiseres som del av «Andre driftskostnader» i resultatregnskapet.

Beløp i tusen kroner	Programvare og lisenser	Kundeportefølje	Andre immaterielle eiendeler	Sum andre immaterielle eiendeler	Merkenavn	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler
Akkumulert kostpris							
Per 1. januar 2015	56 035	40 382	63 095	159 512	620 000	1 029 491	1 809 003
Tilgang	35 106	15 432	21 717	72 255	-	80 795	153 050
Avgang	-	-	-	-	-	-1 700	-1 700
Omregningsdifferanser	-	-	1 770	1 770	25 414	25 037	52 221
Per 31. desember 2015	91 142	55 813	86 582	233 537	645 414	1 133 623	2 012 574
Tilgang	32 175	-	50 515	82 691	-	16 426	99 117
Avgang	-	-	-21 348	-21 348	-	-17 134	-38 483
Reklassifiseringer til holdt for salg	-40 662	1 298	-19 237	-58 600	-	-	-58 600
Omregningsdifferanser	-	-	-1 964	-1 964	-12 911	-27 436	-42 311
Per 31. desember 2016	82 655	57 112	94 548	234 315	632 504	1 105 479	1 972 297

Beløp i tusen kroner	Programvare og lisenser	Kundeportefølje	Andre immaterielle eiendeler	Sum andre immaterielle eiendeler	Merkenavn	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler
Akkumulerte av- og nedskrivninger							
Per 1. januar 2015	-11 581	-2 293	-8 391	-22 265	-	-	-22 265
Av- og nedskrivninger	-14 315	-8 461	-1 175	-23 951	-	-	-23 951
Avgang	-	-	-	-	-	-	-
Omregningsdifferanser	-	-	-1 464	-1 464	-	-	-1 464
Per 31. desember 2015	-25 896	-10 755	-11 029	-47 680	-	-	-47 680
Av- og nedskrivninger	-21 348	-17 575	-1 766	-40 689	-	-14 156	-54 844
Avgang	-	-	-	-	-	4 156	4 156
Reklassifiseringer til holdt for salg	7 339	1 929	1 194	10 462	-	-	10 462
Omregningsdifferanser	-	-	1 759	1 759	-	-	1 759
Per 31. desember 2016	-39 905	-26 401	-9 842	-76 148	-	-10 000	-86 147
Netto bokført verdi							
per 31. desember 2015	65 246	45 059	75 553	185 857	645 414	1 133 623	1 964 894
Netto bokført verdi							
per 31. desember 2016	42 751	30 711	84 706	158 167	632 504	1 095 479	1 886 150

Av bokført verdi av merkevarenavn er 250 millioner kroner henført til OBOS Sverige (Myresjöhus og SmålandsVillan) og 350 millioner kroner til Block Watne per 31. desember 2016. Av bokført verdi av goodwill er 475 millioner kroner henført til OBOS Sverige og 450 millioner kroner til Block Watne per 31. desember 2016.

Regnskapsprinsipp – Nedskrivningsvurderinger

For immaterielle eiendeler med ubestemt levetid og immaterielle eiendeler som ikke er tatt i bruk, vurderer konsernet årlig om det foreligger indikasjoner på verdifall. Er slike indikasjoner til stede, estimeres det gjenvinnbare beløpet for eiendelene for å beregne eventuell nedskrivning. Goodwill og merkenavn ervervet ved virksomhetssammenslutninger er allokert til individuelle kontantgenererende enheter.

Det gjenvinnbare beløpet for en eiendel er det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Ved vurdering av bruksverdi neddiskonteres estimerte fremtidige kontantstrømmer etter skatt til nåverdi ved hjelp av en diskonterings-sats etter skatt. Bruksverdiene ville ikke ha endret seg vesentlig med kontantstrømmer og diskonteringsrenter før skatt. Fremtidige kontantstrømmer som legges til grunn ved beregningen er basert på ledelsens beste estimater av fremtidig inntjening i de kontantgenererende enheter. Terminalverdier beregnes ved hjelp av Gordons formel. Diskonteringsrenten (WACC) er beregnet ut fra risikofri rente (10-årig statsobligasjonsrente), observert meravkastning i markedet, bransjespesifikk risikopremie og konsernets finansiering. Denne reflekterer nåværende markeds-vurderinger som er spesifikke for eiendelen eller den kontantgenererende enheten som eiendelen tilhører.

Hvis det gjenvinnbare beløpet for en eiendel eller kontantgenererende enhet anslås å være lavere enn regnskapsført verdi, reduseres regnskapsført verdi for eiendelen eller den kontantgenererende enheten til gjenvinnbart beløp. Verdifallet innregnes i resultatregnskapet. Hvis et verdifall senere blir reversert, økes regnskapsført verdi av eiendelen eller den kontantgenererende enheten til oppdatert estimat av gjenvinnbart beløp, men begrenset til den verdien som ville vært innregnet hvis eiendelen eller den kontantgenererende enheten ikke hadde vært nedskrevet i tidligere perioder. Reversering av nedskrivning innregnes i resultatregnskapet.

Basert på disse analysene har det i 2016 blitt foretatt nedskrivning av goodwill på 10 millioner kroner relatert til Gårdpass og 3 millioner kroner relatert til eiendomsmeglingsvirksomheten. For øvrig er ledelsen av den oppfatning at det ikke har vært behov for å foreta ytterligere nedskrivninger av goodwill eller merkevarenavn per 31. desember 2016 eller 31. desember 2015.